

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІТ-ФАХІВЦІВ У ВНЗ.

Драбовский А.Г.,

доктор економічних наук, професор, ректор

Вінницький кооперативний інститут

Арапов С.М.,

кандидат технічних наук, доцент кафедри економічної теорії,

фундаментальних та соціально-гуманітарних дисциплін

Вінницький кооперативний інститут

Денисюк В.О.,

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри економічної кібернетики,

Вінницький національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІТ-ФАХІВЦІВ У ВИЩІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Постановка проблеми. Стрімке зростання ІТ-сфери в Україні загострює проблема кадрового забезпечення галузі [3]. На думку експертів, головними недоліками вітчизняної ІТ-освіти є відрив навчальних програм від реальних потреб ринку, а також її подекуди невисока якість [1, 3].

Аналіз актуальних досліджень. Не зважаючи на низку нормативних та адміністративних заходів, здійснених Кабінетом Міністрів України та профільними відомствами задля розв'язання проблеми підготовки ІТ-фахівців, суттєвого прогресу на даний момент не досягнуто [3].

Мета статті. Для успішного розвитку ІТ-галузі в Україні, Європі та у всьому світі необхідно зменшувати розрив між рівнем випускників та вимогами, які виставляє сучасний ІТ-ринок. У статті зроблена спроба проаналізувати наявні проблеми підготовки ІТ-фахівців у сучасних умовах розвитку суспільства [1-3].

Виклад основного матеріалу. Програма навчальних закладів не завжди пристосована до вимог сучасного бізнесу, випускники не мають розуміння в веденні реальних проектів та по роботі з актуальними технологіями [3].

Переважає більшість навчальної літератури, супровідних документів та іншої інформації у ІТ-сфері викладені англійською мовою. Тому для співробітника в ІТ-області є вже сьогодні необхідним знання англійської мови. Крім того, в майбутньому значення цього аспекту зросте [3],

Кількість вакансій на ринку ІТ-послуг зростає набагато швидше ніж кількість потенційних спеціалістів. Щорічна кількість випускників ІТ-фахівців у Європі стабільно становить близько 100 000 осіб. Окрім того, рівень підготовки у навчальних закладах останнім часом не задовольняє роботодавців [1]. Ринок дуже швидко робить відбір фахівців і поділяє їх на тих, які можуть одразу включитися у процес активної роботи, фахівців яким необхідне додаткове стажування та тих, які не в змозі працевлаштуватися (за спеціальністю).

Країни Європи звертаються до проблеми дефіциту ІТ фахівців на багатьох рівнях: університети заохочуються виховувати більше студентів у цій галузі; програмні компанії об'єднують зусилля для створення власних академій; і кілька компаній організують курси програмування, які обіцяють роботу тим, хто приєднається. Крім того, деякі компанії шукають ІТ-персоналу в сусідніх країнах, включаючи Україну, де розробники зазвичай мають нижчі заробітні плати, ніж у країнах Європи [1].

На тепер у Європі існує проблема, - дифіцит фахівців в ІТ-галузі, але молодь яка навчається у вищі навчальні заклади не надто зацікавлена як навчатися, так і пов'язувати своє життя з ІТ-галуззю [1].

Ще однією проблемою підготовки ІТ-фахівців у вищих навчальних закладах є відсутність сучасних апаратно-програмних ІТ-засобів у вишах або їх впровадження в навчальний процес із запізнення в порівнянні з

вимогами ринку. Це пов'язано з суттєвою вартістю сучасного програмного та апаратного забезпечення.

Пропонуються варіанти організаційних заходів вирішення розглянутих проблем [3]:

сформувати вимоги до навчальних програм з ІТ-спеціальностей з урахуванням світових трендів розвитку ІТ-технологій (наприклад, Cloud системи, BigData, DevOps, IoT та перспективні мови програмування);

запросити до процесу формування та аудиту стандартів ІТ-освіти представників ІТ-спільноти України, представників з ІТ-бізнесу, адже саме вони будуть забезпечувати роботою випускників, а також незалежних ІТ-експертів, що мають досвід в сфері та бачення щодо перспектив розвитку ІТ-технологій;

обрати стратегії розвитку освітніх програм і стандартів у сфері ІТ-технологій на основі новацій ІТ-індустрії та вимог ринку до рівня професійних компетенцій та кваліфікацій ІТ-спеціалістів;

налагодження профільної системи післядипломної освіти для оперативного підвищення кваліфікації спеціалістів, їх перепідготовки отримання чергової кваліфікації тощо (за моделлю «освіта протягом життя»).

Також, наприклад, запропонована система формування науково-дослідницької компетентності майбутніх ІТ-фахівців (інженерів-програмістів) [2].

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Передбачити наперед тенденції змін на ринку ІТ-послуг за 3-4 роки дуже важко, а іноді просто неможливо. Аби пом'якшити ситуацію треба забезпечити студентів необхідною валізою фундаментальних знань та методик їх використання. Тобто, навчити фахівців вчитися та адаптуватися до ситуації на ринку ІТ- послуг. Необхідно паралельно з суто технічними дисциплінами вводити курси з основ менеджменту, ведення комерційних проектів, роботи з клієнтами, маркетингу проектів, промислового

програмування [3]. Забезпечити вивчення англійської мови протягом усього курсу підготовки ІТ-фахівця. Необхідно збільшити кількість годин, які відведені викладачам на методичну роботу із загальної кількості годин навантаження науково-педагогічного працівника, з 20% до 35-40%, що відповідає безпосередньо навчальному навантаженню. Необхідно на державному, місцевому та на рівні ІТ-фірм підвищити зацікавленість у підтримці вищих навчальних закладів апаратно-пограмним забезпеченням ІТ-технологій.

Список використаних джерел та літератури

1. Бендас М.Ю. Проблеми підготовки ІТ-спеціалістів у Європі/ М.Ю.Бендас, О.В.Бондаренко// Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід: Тези доповідей VIII Міжнародної науково-методичної конференції Форуму молодих економістів-кібернетиків, 28-29 вересня 2017 року, м. Львів / відпов. ред. Вовк В.М. – Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2017. – С. 129-130.
2. Вінник М. О. Розроблення моделі системи формування науково-дослідницької компетентності майбутніх інженерів-програмістів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.uran.ua/sr_edu/article/download/76650/72297.
3. Проблеми теоретичної освіти та їх вплив на розвиток ІТ-індустрії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://medium.com/@IvanZmerzlyi>.